להמו לב.. ב) להמו לב.. ח) שבועות ה., ב) נקמן נב.,
ג) שבועות ב., ד) [ע"ב],
ס) [שמות לו], ו) [דף ג.],
ז) [ע" מהר"ס], ח) [דף ב.
ווף ה. ושם ד"ה שמים],
ט) [מ"], י) והתם פריך מי (מ"ק, י) והתם פריך מי
 כתיב אל יוציא והיינו משום
 כצ"ל רש"ל, ל) [וע"ע
 תוספות פסמים פה: ד"ה
 הוצאה], ל) דדמיא לגמרי
 להוצאה כצ"ל,

מוסף רש"י

שתים שהן ארבע בפנים. שתים לחיוב הכנסה דעני יהכנחה דבנול הביח. ושחים לפטור כשזה עוקר וזה מנים לכטור כשזה עוקר וזה מנים דכתיב (ויקרא ד) צעשותה, העושה את כולה (שבועות ה.). שבועות שתים. בשבועת ביטוי שפתים הכתוב בטפועת ביסף שפתים הכחוכ בויקרא אצל קרבן עולה ויורד קאמר שמים כמיבי בקרא, דכמיב להרע או להטיב, ומפרש במשנה (שם כה.) אוכל להטיב, לא אוכל להרע, מוכני הטקיב, כח מוכני ההיע, שמענה את עלמו, והוא הדין לכל דבר שהוא הן ולאו להבא, דלהרע או להטיב להבא משמע, ובפ"ג (שם) מרבה מן המקרא אף דברים שאין בהן הרעה או הטבה, ומיהו

רבינו חננאל

יציאות השבת שתים שהן ארבע בפנים כו'. גמ' תנן התם בתחילת שבועות, שבועות שתים שהן ארבע,

יציאות השבת. הולאות שמרשות לרשות האמורות לשבת ובגמים מפרש דהכנסות נמי קא קרי יניאות הואיל ומוליא מרשות

לרשות: שתים שהן ארבע בפנים. לאותן העומדים בפנים שתים מן התורה הולאה והכנסה דבע"ה ובפ' הזורק (לקמן זו:) ברישיה נפקא לן

מויצו משה ויעבירו הול במחנה וגו׳ה) לא תפיקו מרה"י לר"ה להביא נדבה למחנה לויה ויום השבת היה כדיליף התם ועל שתים אלו חייב חטאת על שגגתו ועל זדונו כרת ועל התראתו סקילה וכן בכל מלחכת שבת: שהן חרבע. מדבריהם הוסיפו שתים לאסור לכתחלה ואם עשה פטור ולקמן מפרש להו ואזיל: ושתים שהן ד' נחון. שתים מן התורה הוצאה והכנסה דעני העומד בחוץ ושתים מדבריהם כשהמלאכה נעשית על ידי שנים זה עוקר וזה מניח לכתחלה אסור ואם עשה פטור כדיליף בגמרא (דף ג.) שנים שעשחוה פטורים: פשט העני אם ידו. וחפך בתוכה: ונתן לסוך ידו דבעה"ב. דעביד ליה עקירה ברה"ר והנחה ברה"י: או שנטל מתוכה והוליא. החפץ והניח בר"ה דעביד ליה עמירה וברה"ין והנחה וברה"רן: **העני** חייב. שעשה מלחכה שלמה והרי שמים מן התורה לעומד בחוץ: ובעל הבית פטור. פטור לגמרי ואפי׳ לכתחלה מותר דהא לאו מידי עבד והכי מפרש בגמ' (דף ג.): פשט בעה"ב כו' בעה"ב חייב. והרי שתים מן התורה לעומד

בפנים: פשט העני את כו'. דעביד ליה עקירה ונטל בעה"ב מתוכה והניח בפנים ועביד ליה בעל הבית הנחה: או שנחן לחוכה. דעביד ליה בעל הבית עקירה והוליא העני והניח: שניהם פטורין. שלא עשה האחד מלאכה שלימה אבל אסורין לעשות כן לכתחלה שמא יבואו כל אחד ואחד לעשות מלאכה שלימה בשבת הרי שתים מדבריהם אחת לעני בחוץ ואחת לבע"ה בפנים. וא"ת שנים הן לכל אחד ואחד עקירה לעני ועקירה לבע״ה הנחה לעני והנחה לבע״ה לקמן" פריך לה ומשני דלא חשיב אלא עקירות שהן תחלת המלאכה ואיכא למימר שמא יגמרנה: גמ' חנן החם. במסכת שבועות: שבועות שחים. שבועות של ביטוי להרע או להיטיב שתים הן להתחייב עליהן קרבן עולה ויורד האמור בפרשה (ויקרא ה) דנפקי מלהרע או להטיב דמשמע להבא אוכל ולא אוכל: שהן ארבע. יש לך לרבות עוד שתים מריבוי הכתוב לכל אשר יבטא האדם ושסן לרבות לשעבר אכלתי ולא אכל לא אכלתי ואכל: ידיעות

השבת שתים שהן ארבע בפנים ושתים שהן ארבע בחוץ כיצר העני עומר בחוץ ובעל הבית בפנים "פשם העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית או שנטל מתוכה והוציא העני חייב ובעל הבית פטור: פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנטל מתוכה והכנים בעל הבית חייב והעני פמור: פשמ העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן לתוכה והוציא שניהם פטורין ייפשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה והכנים שניהם פמורין:

יציאות גבו' מתנן התם שבועות שתים שהן ארבע ידיעות

כגון לא יצא החייט במחטו סמוך לחשיכה אין שורין דיו וסמנין ואין צולין בשר ואח"כ במה מדליקין וכירה ובמה טומנין שהם דברים הנוהגים עם חשיכה ואח"כ במה בהמה ובמה אשה יוצאה דברים הנוהגים בשבת עלמו ושוב אבות מלאכות של שבת ודרך התנא לשנות כסדר זה כמו שמלינו בפסחים דמתחיל בליל י"ד ושוב בי"ד ושוב בשחיטת פסחים שהוא בין הערבים ואחר כך שונה מאכילת פסחים שהוא בלילה וכן ביומא מתחילבז' ימי׳ קוד' יה"כואח"כ בעיה"כ ואח"כ ליל י"כ ותירץ דהולאה חביבא ליה לאחדומי משום דממשנה זו שמעינן כמה דברים הולאה והכנסה דעני ועשיר ודבעי׳ עקירה והנחה ושנים שעשאוה פטורין וידו של אדם חשובה לו כד' על ד' וידו של אדם אינה לא כרה"י ולא כרה"ר ור"ת מפרש דדבר ההוה רגיל הש"ם לשנות תחילה וכן במס' ב"ק (דף ב.) השור והבור המבעה וההבער ולא יי נקט כסדר הפרשה וכן מפרש רב האי גבי ד׳ לריכין להודות בפרק הרואה (ברכות דף נד:) דלא נקט הש"ם כסדר הפסוק ועוד

מפרש ר"ת דפתח ביניחות משום דבעי למימר לא ינא החייט במחטוא אע"ג דלא שנה המלבן משום אין נותנין כלים לכובם ולא המבעיר משום במה טומנין בחולאה הולרך לשנות טפיד משום דמלאכה גרועה היא כמו שאפרש: יציאות. הולאות הוה ליה למתני אלא נקט יניאות לישנא דקרא אל יצא איש ממקומו (שמות טו) ודרשינן מינה (עירובין דף יו:) הולאה אל ילא עם הכלי ללקט המן: שתים שהן ארבע בפנים. כן נראה כמו שמפרש רש"י כאן דמבפנים היינו לבעה"ב העומד בפנים ובחוץ היינו לעני

יציאות השבת שתים שהן ארבע. הקשה ריב״ה דדיני הולחות

לקמן (דף עג.) דהתם קתני אבות מלאכות מ' חסר אחת וקתני הולאה

לבסוף והוה ליה להתחיל כסדר בדברים דמיירי בע"ש מבעוד יום

שבת היה לו לשנות גבי אבות מלאכות אחר פרק כלל גדול

העומד בחוץ שתים הולאות והכנסות דחיוב שהן ד' הולאות והכנסות דפטור ובשבועות יי פרש"י בפנים היינו הכנסות פנים שנים דחיוב דעני ודעשיר ושנים דפטור ובחוך היינו הולאות חוץ א) ואין נראה מדפירש מילי דעני לחוד ומילי דעשיר לחוד משמע כפי שפירש כאן ולפי׳ דהתם לא היה לו לערב הולאות והכנסות יחד ומיהו שמא לפי שהיה לריך להאריך אם היה בא לפרש הולאות לבד ש [והכנסו' לבד] מ"מ אין

נראה לרבינו אלחנן מדקאמר בגמרא דיקא נמי דקתני יציאות וקמפרש הכנסות לאלתר ולא דייק מדקתני בפנים: פשבו בעה"ב את ידו בו'. מימה לר"י אמאי לריך למתני חרתי דעני ודבעה"ב^ו וכן בריש שבועות דמפרש בגמרא (דף ג. ושם) שתים דעני ודבעל הבית מה שייך לקרותו שמים מה לי עני מה לי עשיר ונראה לר"י דאילטריך לאשמעי משום דהולאה מלאכה גרועה היא דמה לי מוליא מרה"י לרה"ר מה לי מוליא מרה"י לרה"י" ולא הוה גמרינן הולאה דעני מבעה"ב ולא בעה"ב מעני וחדע" מדאילטריך חרי קראי בהולאה כדנפקא לן בריק הזורק (לקמן דף זו: ושם) מויכלא העם מהביא ובספ"ק דעירובין (דף זו:) נפקא לן מקרא אחרינא דדרשינן אל יצא איש ממקומו אל יוציא י והתם פירשתים והיינו משום דמלאכה גרועה היא איצטריך תרווייהו חד לעני וחד לעשיר י וכן בכל חולדות דאבות מלאכות לא חיישינן שיהא במשכן אלא אבות בלבד' ובתולדות דהולאה"א בעי׳ שיהא במשכן דתנן בהזורק (דף 11.) שתי גוווטראות זו כנגד זו המושיט והזורק מזו לזו פטור היו שתיהן בדיוטא אחת הזורק פטור והמושיט חייב שכך היתה עבודת לוים ובריש הזורק (ג"ז שם:) נמי בעי הזורק ד' אמות ברה"ר מנלן ודחיק לאשכחינהו במשכן עד דמסיק כל ד"א ברה"ר הלכתא גמירי לה וכל אלו תולדה דהולאה נינהו ולא אבות שאין אבות אלא מ' חסר אחת וגבי הכנסה נמי אמרינן בפ' במה טומנין (לקמן מט:) הם העלו קרשים מקרקע לעגלה אף אחם אל תכניסו מרה"ר לרה"י א) וא"ת כיון דהכנסה היתה במשכן מה לריך תו לקמן בהזורק (דף נו:) לפרושי דסברא הוא מה לי אפוקי מה לי עיולייב דהזורק ד' אמות ברה"ר משמע דאי הוה משכחת לה במשכן הוה ניחא ליה אע"ג דהתם ליכא סברא"ג וי"ל דאינטריך סברא להכנסה דבעה"ב דלא הוה במשכן דהם העלו קרשים כו׳ היינו הכנסה דעני דמסתמא בקרקע היו עומדים שהוא רה״ר ואם חאמר כיון דאיכא סברא אמאי אינטריך בבמה טומנין למימר דהכנסה היחה במשכן וי״ל דתנא ליה איידי דבעי למיתני הם הורידו קרשים מעגלה ואתם אל חוזיאו כו׳ אע״ג דהוצאה נפקא לן מקרא בהדיא איצטריך למיתני שהיתה במשכן משום דקתני ברישא בברייתא אין חייבין אלא על מלאכה שכיולא בה היתה במשכן ואם לא היה מוצא הוצאה במשכן הייתי מחייב בכל מלאכות הדומות למלאכה גמורה אע"פ שלא היה במשכן כמו בהוצאה והא דאסמוך קרא דשבת למלאכת המשכן הוה דרשינן למילתא אחריתי: שבועות שתים שהן ארבע. בריש שבועות (דף ג.) מפרש שתים אוכל ולא אוכל דכתיב בהדיא בקרא להרע או להיטיב דהיינו להבא שהן ד' אכלתי ולא אכלתי דאתי מדרשא והא דלא מפר' שהן ד' אזרוק ולא אזרוק והוה אתיא כולה כרבי ישמעאל ולא הוה לריך לאוקומי בתרי תנאי"ד משום דמתני׳ בפ"ג (דף יע:) תנן בהדיא שהן ד' אכלתי ולא אכלתי ווא"ת אמאי לא קתני שתים שהן שמונה [אוכל ולא אוכל] אכלתי ולא אכלתי אזרוק ולא אזרוק זרקתי ולא זרקתי ונראה דלכך פירש רש"י בריש שבועות שאינו שונה אלא דבר וחילופו ור' יצחק חירץ דלא נקט אלא אכלחי ולא אכלחי משום דפליג ר' ישמעאל והוי רבוחא טפי אבל אזרוק ולא אזרוק דמודה ר"י לא חש למיתני וא"ת וגבי שבת אמאי קתני שתים שהן ד' ותו לא ליתני נמי מושיט ומעביר מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רה"ר דחייב כדאמר לקמן (דף נו:) חורק מרשות היחיד לרשות הרבים ומרה"ר לרה"י ו"ל דלא קחני אלא הכנסה 0 דדמיא להולאה שהוא מרה"י לרה"ר לאפוקי מושיט ומעביר שהוא מרה"י לרה"י ווריקה נמי לא דמיא להולאה שזה בהולכה ביד וזה בוריקה: ידיעות

עין משפם

גר מצוה אזהרה בכלל דיני שבת כתב

המיי' פ״א מהל' שבת הלכה ג וו״ל כל מקום שנאמר

זה פטור מן הכרת ומן הסקילה ומן הקרבן אבל

לנושות אותו

א מיי' פי"ב מהלכות שבת הלכה ט ופי"ג שם

הלכה ב סמג לאוין סה

:טוש"ע א"ח סי׳ שמו

דדר

תום' ישנים א) מלאתי כתוב בגליון ת"י א) מנמתי כטוב בגנין מיי ח"ל ועי"ל שמים שמי הולאות דחיוב ופטור שהן ארבע הכנסות דחיוב ופטור נראה ואיו ה דבירושלמי בעי מה שנים ארבע אחר פירש"י לפני ואין נראה כו'ז:

מוסף תוספות א. דגזרינז ערב שבת אטו

א. דגדרינן ערב שבון אסו הוצאת שבת. מוס' הלח"ש ב. נמוס' הלח"ש לימל: במה מדליקין ובמה טומנין [ע" מהקש"א]. ג. משום דהנהו מלאכות ידועות לכל, אבל. מוס' ידועות לכל, אבל. מוס' הרח"ש. [עי' מהר"ס]. T. [ד]אסורה בשבת קודם ששנה לא יצא החייט הרא"ש. במחטו. תוס' הרא"ש. ה. לבעל הבית העומד בפנים, וכן לעני העומד ומוציא החפץ בפנים לחוץ ומה לי עומד בחוץ ומביא החפץ אליו. מוס' הרל"ש, I. משא"כ בשאר אבות מלאכות שאינן חלוקות ברשויות מחמת עצמן, . איסורן מחמת עצמן, והואיל וחידוש הוא אין והואיל ווו. לך בה אלא חדוש.. בלבד, והלכות עקרות הן ואין למדות זו מזו. למנ"ן, "בר"ם, ח. דמלאכה " הרמ"ש, גרועה היא. מוסי הרק"ק. 0. [ד]הכי משמע פשטיה דקרא שאל יצא בשבת עם כליו ללקוט את המן כדרך שעושין בחול וכו׳. מוס׳ עירונין 'ז: [עי' מהר"ס].
י. [ו]כל הדומה לאב הוי . נין כ. תולדה דידיה. מוס' הרא"ש. מלדה דירה. עוס הכוסים. יא. כגון זורק ומושיט ומעביר והכנסה כולהו. ומעביר והכנסה כולהו. תוס' הרא"ש. יב. [ד]כיון . דהואי במשכז אע"ג דלא דהואי במשכן אע"ג דיקא דמיא להוצאה מיחייב עלה. מוס' סרל"ט נע"ג. יג. דדמיא למוציא. מוס' סרל"ט. 'T. [ב]אכלתי ולא אכלתי דאית ביה פלוגתא דר׳ ישמעאל לא מחייב למטרר לפרושי מתניתין תוס׳ שבועות ג.